

*Ds. Piet Schelling
Monster*

**Preek Bergkerk Den Haag 18 juli 2021
Over Handelingen 9:43**

Lezingen: Psalm 146 en Handelingen 9:32-43

Tekst als uitgangspunt: 'Petrus verbleef nog enige tijd in Joppe, bij Simon, een leerlooier' (Hand. 9:43).

Gemeente van Christus, waar u ook bent, kijkt of luistert,

Misschien hebt u het weleens meegemaakt, dat je naar een bekend schilderij stond te kijken en dat je oog viel op een klein detail. Je zag het ineens, of iemand wees je erop. Niet eerder had je het gezien. Voor het eerst valt het je op. Door het detail lijkt het schilderij nog mooier en intenser dan voorheen. Dat overkwam mij toen jaren geleden Henry Nouwen het schilderij 'De verloren zoon' van Rembrandt besprak. Hij zei: moet je op de handen van de vader letten die zijn zoon zegent: de rechterhand is anders dan de linkerhand. Die lijkt op een vrouwenhand, lang en slank. Ineens zag het schilderij er anders uit: God met een vaderhand en moederhand! Verwondering was mijn deel.

Misschien is het u weleens overkomen dat je in de tuin zit en ineens trekt iets je aandacht waar je altijd aan voorbij was gelopen. Met verwondering kijk je ernaar.

Soms gebeurt hetzelfde bij het lezen van een verhaal uit de Bijbel. Je kent het verhaal, maar nu lees je het weer er vallen een paar woorden op waarbij je niet eerder hebt stilgestaan. Dat overkwam mij bij het lezen van de tekst uit Handelingen 9. Niet eerder drong dit korte zinnetje tot me door: *Petrus bleef nog enige tijd in Joppe, bij Simon de leerlooier.*

Door jaren intensief omgaan met de Bijbel, weet ik dat zulke zinnetjes er niet voor niets staan. Sterker, in die op het eerste gezicht onbelangrijke zinnen, schuilt vaak een diepe gedachte.

Zo ook in de slotzin over Petrus' verblijf bij Simon de leerlooier. Vertel, denkt u misschien.

Voor we daar aandachtig naar kijken een kort uitstapje naar het leven van alledag. Er gaat geen dag voorbij, waarin je via de krant of de tv of persoonlijke verhalen hoort dat iemand aan de kant wordt gezet. Dat anderen laten voelen: jij betekent niet veel, je stelt niets voor, jij mag niet meedoen. Politieke leiders die groepen aan de kant zetten, regeringen die mensen onheus bejegenen. En de haatmail die mensen krijgen als ze bijvoorbeeld uit de kast komen. Haatmails zeggen eigenlijk: jij mag er niet zijn! Niets is onmenselijker dan dat. Wat worden toch veel mensen gekwetst. Beelden die je raken en verontrusten. Overal gebeurt het dat mensen buitengesloten worden. Misschien hebt uzelf ooit zo'n ervaring gehad. Het gevoel: ik tel niet, ik doe er niet toe.

Laat er nu een lijn lopen die dagelijks verhalen van uitsluiting naar Simon de leerlooier in Joppe.

Vertel! mompelt u misschien.

Simon de leerlooier woont in Joppe, tegenwoordig Jaffa genoemd. Wie Jaffa bezoekt kan daar ene huis bezichtigen waar op de gevel staat 'Huis van Simon de leerlooier'; feitelijk zal dat niet kloppen, maar het spreekt wel tot de verfbeelding. Joppe was een soort grensplaats. Zou Petrus hier grenzen overgaan?

Ja, en daar zorgt Simon de leerlooier voor.
Deze Simon is *anders*, in negatieve zin.
Hij de leerlooier staat apart, hij wordt veracht.

Hoezo?

In die dagen was het beroep van leerlooier een minderwaardig beroep. Wie dat vak uitoefende, plaatste zich letterlijk en figuurlijk buiten de gemeenschap. De leerlooier werkte immers de hele dag met kadavers. Die huiden werden bewerkt tot leer, voor zadels en riemen en buidels. De leerlooier en zijn bedrijf stonken een uur in de wind. Wie met dode dieren werkte, was onrein.

De rabbijnen zeiden in die dagen: we kunnen niet zonder leerlooiers in deze wereld, maar wee de mens die dit beroep kiest! Er was zelfs een regel die zei dat de vrouw van de leerlooier van hem mocht scheiden als zij er niet meer tegen kon, zelfs als ze bij de verloving al wist dat hij dit werk deed.

Kortom: Simon staat buiten de gemeenschap. De andere mensen kijken hem met enige walging aan. Ja, de bevolking maakt wel gebruik van zijn werk, maar hijzelf wordt genegeerd.

En zoals zo vaak:
wie er anders uitziet,
wie anders is, is nogal eens de dupe;
wie een ander pad loopt dan het gros van de mensen,
wordt snel naar de rand verdreven.

Juist bij deze leerlooier verblijft Petrus enkele dagen. Bij deze mens aan de kant van de samenleving, bij hem voor wie iedereen de neus ophaalt.
Wat zegt dit?

Allereerst dit: Petrus volgt Jezus daarin. Ook Jezus bezocht meer dan eens mensen aan de rand, mensen die er niet toe doen in de ogen van de massa. Petrus gaat de weg die Jezus ging. Hij doorbreekt denkwijzen en handelingen en oordelen die mensen afschrijven, hij aanvaardt mensen zoals ze zijn. Hij gaat juist naar plaatsen waar niemand wil komen.

In die laatste regel van de tekst van dit uur klinkt het evangelie in haar volle sterkte door. God denkt niet in categorieën van *anders zijn* en *gewoon zijn*. God denkt in slechts één categorie: jij en jij en jullie allemaal zijn mensenkinderen, bedoeld in relatie met God en met elkaar te leven.

Bij Hem kan zomaar de eerste de laatste en de laatste de eerste worden. En als wij Christus willen volgen, als wij een gemeente willen zijn die gastvrijheid hoog in het vaandel draagt, als wij zeggen dat de kerk van Christus ervoor iedereen is, zullen we niemand buitensluiten. Petrus breekt de muur van 'jij hoort aan de andere kant en wij horen aan deze kant' af.

Zeg me waar jij overnacht
en ik zal zeggen wie je bent.
Vertel me met wie je omgaat
en ik zal onthullen wie je bent.

De dichter van Psalm 146 bezingt dat God naar alle mensen uitkijkt, maar vooral naar hen die het zwaar hebben. Gods liefde is zo groot dat niemand buiten de boot valt. Sterker: die liefde zoekt mensen! God breekt muren af en overbrugt kloven met zijn eigen vlees en bloed. En laat weten: jij mens, jij bent meer in Gods ogen dan je denkt.

Voordat Petrus zijn intrek neemt in het huis van de leerlooier heeft hij nog twee andere muren afgebroken, is hij twee grenzen overgegaan.
Een verlamde man zet hij weer op zijn benen. Een overleden vrouw krijgt het leven weer terug. Het wonder is niet het belangrijkste, maar wat eraan voorafgaat.
Petrus verbindt die twee met de naam van Christus. Hij legt een verbinding tussen hen en de hemel, hij brengt hun bestaan – hoe toegetakeld en doods ook – in de kring van Gods liefde. En daar vloeit een radicale verandering uit voort. De lamme ligt aan het begin, hij loopt aan het eind; de vrouw beweegt niet meer aan het begin, maar richt zich aan het slot op. Hoe dat kan? Door de verbinding met de Naam.

Deze twee gebeurtenissen lijken veel op wat Jezus deed. De auteur wil daarmee zeggen: het verhaal van de levende Heer gaat door. In de kracht van de Geest!

Deze twee ontmoetingen met de verlamde en de dode verhalen hebben een dubbele bodem. Het gaat niet alleen letterlijk om verlamde benen, maar ook om innerlijke verlamdheid. Om iemand die is geblokkeerd, niet verder kan.
Van de vrouw die sterft, Dorcas, staat dat zij veel goede dingen deed voor de mensen. Daar dreigt een eind aan te komen, nu ze sterft. Dat zij wordt opgewekt is een beeld dat zegt: er mag geen einde komen aan daden van goedheid; we zijn geschapen om elkaar goed te doen.

Dit verhaal roept op, ons te verbinden met elkaar en met God. Door een gebed, door een goed woord, een mooi gebaar, door muziek en door zoveel meer. En dan gebeurt er wat. Ooit.

Elkaar uitnodigen om te zeggen, hardop of in stilte, met je eigen stem of met de stem van een ander:

*God, hier ben ik
met mijn zieke lijf
mijn verwarde geest,
mijn machteloosheid,
mijn onhebbelijkheden,
mijn vragen.
Hier ben ik ook met mijn kracht,
mijn schoonheid, mijn goedheid.*

*Ik vraag U, Heer:
verbindt uw naam met mijn naam.*

*Laat uw liefde stromen
in mijn lichaam,
in mijn geest,
door mijn ziel;
laat uw hand
rusten op mijn zwakke plek.
Ik vraag U niet om een wonder,
ik vraag alleen bij me te zijn
en laat uw vrede zich meester van me maken.
Meer hoef ik niet, met minder kan ik niet.
Amen.*